



KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 11.10.2005
COM(2005) 479 końcowy

**KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO**

**w sprawie reakcji władz celnych wobec najnowszych tendencji w zakresie podrabiania
towarów i piractwa**

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	3
2.	OCENA SYTUACJI – NASILAJĄCY SIĘ PROBLEM	4
2.1	Zajęcia celne wskazują na istnienie nasilającego się i wieloaspektowego problemu ..	4
2.2	Przyczyny znacznego wzrostu obrotu towarami podrobionymi	6
2.3	Nowe zagrożenia	6
3.	ZALECENIA - PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ SKUTECZNEGO REAGOWANIA ORGANÓW CELNYCH NA PODRABIANIE I PIRACTWO	7
3.1	Ściślejsza ochrona na szczeblu Wspólnoty	8
3.1.1	Prawodawstwo	8
3.1.2	Poprawa wyników operacyjnych	9
3.2	Poprawa partnerstwa między organami celnymi a przedsiębiorcami	12
3.3.	Zacieśnianie współpracy międzynarodowej	14
4.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	17

1. WSTĘP

Prowadzone na skalę przemysłową podrabianie towarów **powoduje rosnące zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa obywateli UE, ich miejsc pracy, konkurencyjności Wspólnoty, handlu oraz inwestycji w badania naukowe i innowacyjność.**

Niniejszy komunikat podejmuje się oceny bieżącej sytuacji w tym zakresie, w oparciu o analizę najnowszych doświadczeń urzędów celnych UE, zebranych w efekcie podejmowanych przez nie prób ograniczenia przepływu towarów podrobionych w handlu międzynarodowym. Przedstawia także szereg konkretnych inicjatyw, które łącznie składają się na Plan działania na rzecz poprawy wdrażania polityki i prawodawstwa w dziedzinie zwalczania praktyk podrabiania towarów, zwłaszcza poprzez działania celne.

W Komunikacie szczegółowo omówiono wzrost obrotów tego rodzaju towarami, którego dowodem jest **wzrost o 1000% zajęć towarów podrobionych**, dokonanych przez urzędy celne UE w latach 1998-2004. **Zajęcia te dotyczyły ponad 100 mln artykułów rocznie¹**, a mimo to stanowiły jedynie wierzchołek góry lodowej. Obrót wspomnianymi towarami ma negatywny wpływ nie tylko na zatrudnienie, zdrowie, bezpieczeństwo i konkurencyjność. Jako że znaczna część tych towarów sprzedawana jest bowiem na czarnym rynku, oznacza on także znaczne straty w postaci mniejszych wpływów z podatków. Przemysł fałszerski prowadzi również do nielegalnego zatrudnienia; ponadto pojawiają się doniesienia o jego związkach z nielegalną imigracją i transnarodową przestępczością zorganizowaną.

Jednym z najbardziej alarmujących aspektów tego zjawiska jest zwiększone **ryzyko ponoszone przez obywateli UE w efekcie wzrostu liczby podrobionych towarów w niebezpiecznych kategoriach, takich jak leki, samochodowe części zamienne i żywność**. Z badań prowadzonych dwadzieścia lat temu wynikało, że 70% firm dotkniętych zjawiskiem podrabiania towarów działało w sektorze towarów luksusowych. **Natomiast w 2004 r. na granicach Wspólnoty zajęto ponad 4,4 mln podrobionych artykułów żywnościowych i napojów alkoholowych** (co oznacza wzrost o 196% w porównaniu z rokiem poprzednim); wśród artykułów zajętych przez służby celne tylko niecałe 2% stanowiły towary luksusowe.

Znaczące ograniczenie globalnego obrotu towarami pirackimi i podrobionymi oraz zwalczanie działalności obracających nimi transnarodowych sieci wymaga środków zaradczych na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym.

W celu zwalczania praktyk podrabiania towarów i piractwa przyjęto już szereg wspólnotowych instrumentów prawnych; ponadto podjęto inne stosowne inicjatywy i zmiany.

W dziedzinie prawa celnego najistotniejszymi instrumentami są rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003 z dnia 22 lipca 2003 r.² w sprawie działań organów celnych skierowanych przeciwko towarom podejrzanym o naruszenie niektórych praw własności intelektualnej oraz środków podejmowanych w odniesieniu do towarów, co do których stwierdzono, że naruszyły

¹ Wartość towarów zajmowanych przez władze celne UE wynosi szacunkowo od 1 do 2 mld EUR rocznie.

² Dz.U. L 196 z 2.8.2003.

takie prawa, a także jego rozporządzenie wykonawcze, tj. rozporządzenie Komisji (WE) nr 1891/2004 z dnia 21 października 2004 r.³.

W dziedzinie rynku wewnętrznego głównymi instrumentami są dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r.⁴ w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (tzw. dyrektywa egzekucyjna) oraz ostatnio przyjęte wnioski Komisji, zmierzające do wzmocnienia środków z dziedziny prawa karnego służących zwalczaniu praktyk podrabiania towarów⁵. W listopadzie 2004 r. Komisja przyjęła ponadto komunikat w sprawie strategii egzekwowania praw własności intelektualnej (PWI) w krajach trzecich⁶.

Jednak, jak wskazano w sekcji 3 poniżej, możliwe są dalsze działania na rzecz skuteczniejszej walki organów celnych z podrabianiem produktów i piractwem.

2. OCENA SYTUACJI – NASILAJĄCY SIĘ PROBLEM

2.1 Zajęcia celne wskazują na istnienie nasilającego się i wieloaspektowego problemu

W 2003 r. zebrani w Davos, w Szwajcarii, liderzy światowego biznesu oraz przedstawiciele rządów wezwali do podjęcia „*zmasowanego globalnego wysiłku na rzecz zwalczania praktyki podrabiania towarów, której wartość obecnie szacuje się na ponad 450 mld dolarów rocznie*”. Za sprawę zasadniczej wagi w tym kontekście uznano poprawę kontroli granicznych.

Według badań OECD już w 1998 r. towary podrobione stanowiły 5-7% światowej wymiany handlowej. W tym samym roku organy celne zajęły na zewnętrznych granicach UE ok. 10 mln artykułów podrobionych i pirackich. W 2004 r. organy celne UE zajęły ponad 103 mln podrobionych artykułów, co oznaczało wzrost o 1000%.

Mimo że prawdziwej skali podrabiania towarów nie można dokładnie ustalić ze względu na samą naturę tego zjawiska, szczegółowe dane statystyczne organów celnych UE dotyczące zajęć towarów podrobionych dają pewną możliwość śledzenia zmian w tym sektorze. Dość dobre wyobrażenie o zmianach zachodzących w międzynarodowym obrocie towarami podrobionymi i pirackimi dają sprawozdania przesyłane Komisji przez organy celne Państw Członkowskich, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1891/2004 z dnia 21 października 2004 r., w sprawie dokonanych przez nie zajęć towarów podrobionych na granicach Wspólnoty.

Należy zauważyć, że przedstawiona poniżej ocena charakteru i skali omawianego problemu stanowi zarazem sprawozdanie roczne Komisji, o którym mowa w art. 23 rozporządzenia Rady (WE) nr 1383/2003.

³ Dz.U. L 328 z 30.10.2004.

⁴ Dz.U. L 195 z 2.6.2004.

⁵ Zob. COM (2005) 276, tj. „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu europejskiego i Rady w sprawie środków prawa karnego mających na celu zapewnienie egzekwowania praw własności intelektualnej” oraz „Wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady mającej na celu wzmocnienie systemu prawa karnego w celu zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej”.

⁶ Dz.U. C 129 z 26.5.2005, str. 3.

Załącznik 1 zawiera podsumowanie porównawcze globalnych danych liczbowych z ostatnich lat. W podsumowaniu tym ujęto zarówno liczbę zatrzymanych artykułów, jak i liczbę spraw rozpatrzonych przez organy celne⁷.

Szczegółowa analiza danych statystycznych dotyczących zajęć dokonanych przez organy celne UE w ostatnich pięciu latach ujawniła następujące fakty:

Zmiany ilościowe

- **liczba zajęć w tym okresie wzrosła o 1000%;**
- organy celne zajmują obecnie ponad **100 mln artykułów** rocznie;
- głównym rejonem produkcyjnym jest Azja, zwłaszcza Chiny;
- w latach 2003-2004 **liczba spraw celnych** dotyczących towarów podrobionych **wzrosła ponad dwukrotnie**, do 22 tys. spraw rocznie;
- nasilają się problemy związane z **koniecznością niszczenia** znacznych ilości zajętych towarów **w sposób przyjazny dla środowiska**.

Zmiany jakościowe

- znaczny wzrost liczby podrobionych towarów **stwarzających zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa;**
- większość zajmowanych produktów to obecnie **artykuły domowe**, a nie towary luksusowe;
- rośnie liczba **produktów zaawansowanych technicznie;**
- produkcja prowadzona jest obecnie **na skalę przemysłową;**
- wysoka jakość produktów podrobionych powoduje że ich identyfikacja jest niemożliwa bez fachowej wiedzy technicznej.

W 2004 r. poza typami produktów zwykle zajmowanymi przez organy celne (takimi jak artykuły luksusowe, produkty tytoniowe, płyty DVD i CD, artykuły tekstylne itp.), wśród towarów podrobionych zajętych przez funkcjonariuszy celnych na granicach UE znajdowały się m.in.: woda mineralna, dżemy, telefony komórkowe, kawa, jabłka, kremy do twarzy, kwiaty, samochodowe części zamienne, proszki do prania, farmaceutyki, nożyki do golenia, pasty i szczoteczki do zębów itp.

Podrobione towary tego rodzaju są obecnie tak wysokiej jakości – np. kopie oryginalnych produktów miewają dodatkowe hologramy zabezpieczające, lepsze od oryginałów

⁷ Z danymi tymi można zapoznać się szczegółowo na stronach internetowych Dyrekcji Generalnej ds. Podatków i Unii Celnej.

opakowania itp. – że organom celnym a nawet samym właścicielom praw coraz trudniej jest odróżnić produkt autentyczny od podrobionego.

2.2 Przyczyny znacznego wzrostu obrotu towarami podrobionymi

Przyczyn opisywanego wyżej skokowego wzrostu upatrywać należy zasadniczo w tym, iż omawiany proceder wiąże się z **wysokimi dochodami a jednocześnie stosunkowo niskim ryzykiem**, szczególnie jeśli uwzględni się sankcje stosowane w niektórych krajach, a także w ogólnym globalnym wzroście mocy przemysłowych w produkcji artykułów wysokiej jakości.

Dobrym przykładem są pirackie płyty DVD: dochód jest w tym przypadku wyższy niż z partii narkotyków miękkich o równoważnej masie, przy czym sankcje w razie wykrycia są w pierwszym przypadku dużo łagodniejsze. Kolejny dobry przykład to papierosy: jeżeli producentowi papierosów podrobionych uda się wprowadzić do obrotu choćby jedną partię podróbek z dziesięciu, uzyska zadowalający zwrot ze swojej inwestycji. Podrabianie towarów na taką skalę to ponadto użyteczna metoda prania dochodów uzyskanych z działalności przestępczej.

Coraz bardziej zaawansowane możliwości produkcji przemysłowej w niektórych krajach (zwłaszcza w Chinach) dają przemysłowi fałszerskiemu ogromne możliwości. Zajęcia podrobionych towarów takich jak części komputerowe, wkłady do drukarek atramentowych, telefony komórkowe czy samochodowe części zamienne wskazują, że coraz powszechniejsze są możliwości skopiowania dowolnego właściwie produktu.

Nawet państwa, które poczyniły wysiłki na rzecz ograniczenia produkcji omawianych towarów (np. poprzez przyjęcie nowego prawodawstwa), napotykają na trudności w kontrolowaniu uczestniczących w niej branż, jako że te są w stanie szybko zmienić profil produkcji; dodatkowym czynnikiem utrudniającym może być też słaba egzekucja prawa w terenie.

Opisywane tendencje nasiliły się dodatkowo w związku z **rosnącym zainteresowaniem zorganizowanych grup przestępczych udziałem w znacznych zyskach płynących z opisywanych praktyk**. Partie towarów często zawierają nie tylko produkty podrobione, lecz także inne towary nielegalne, np. nielegalne narkotyki. Z przedsięwzięciami fałszerskimi mają powiązania także grupy terrorystyczne.

2.3 Nowe zagrożenia

Podrabianie towarów i piractwo uważane są powszechnie za **zagrożenie dla inwestycji i miejsc pracy** w naszych gospodarkach opartych na wiedzy. Ponadto praktyki te przynoszą szkodę dziedzictwu kulturowemu wielu krajów.

Obecnie jednak, z uwagi na coraz większe uprzemysłowienie produkcji tych towarów oraz brak skrupułów osób w nią zaangażowanych, mamy do czynienia także z **poważnymi zagrożeniami dla zdrowia publicznego i bezpieczeństwa**.

Wśród towarów ostatnio zajętych przez organy celne znajdowały się m.in. podrabiane środki farmaceutyczne, często przechwycone w drodze do najmniej rozwiniętych rejonów. Zajęte przez celników podrobione artykuły żywnościowe, proszki do prania czy niebezpieczne

zabawki to kolejne przypadki wskazujące na potrzebę zaostrzenia środków zaradczych i konieczność skutecznego wdrażania prawodawstwa.

Wzrost uprzemysłowionej produkcji towarów podrobionych zwiększa ponadto ryzyko **poważnych strat podatkowych** zarówno w krajach produkcji jak i w krajach konsumpcji, jako że fałszerze działają niemal wyłącznie na czarnym rynku. W samym Zjednoczonym Królestwie roczne straty z tytułu niezapłaconego podatku VAT związane z obrotem towarami podrobionymi i pirackimi środowisko przedsiębiorców szacuje na 2,5 mld EUR rocznie.

Niektóre z wykrywanych przez organy celne produktów podrobionych stwarzają poważne zagrożenie dla porządku społecznego: jako przykłady można tu wymienić fałszywe paszporty lub blankiety paszportów, dowody osobiste, świadectwa zawarcia związku małżeńskiego, prawa jazdy itp. Takie dokumenty mogą być wykorzystywane dla celów nielegalnej imigracji lub tworzenia zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego.

Rosnącym problemem jest też przeładunek towarów – oszuści zmieniają i dzielą trasy przerzutu w celu ukrycia pochodzenia towarów. Kraje ogólnie uważane przez organy celne za kraje niskiego ryzyka, takie jak Japonia i USA, stają się krajami wyższego ryzyka ze względu na tranzyt i przeładunek towarów podrobionych i pirackich. Jedno z zajęć celnych dokonane w 2004 r. dotyczyło podrobionych mechanizmów samochodowych, które wwieziono na teren Wspólnoty ze Stanów Zjednoczonych, mimo że w rzeczywistości towary te pochodziły z Chin. Zdarzały się też przypadki, w których ukryciu pochodzenia towarów służył przerzut przez samą Wspólnotę (np. transport podrabianych leków z Azji, przeładowanych w UE w drodze do Afryki).

Coraz poważniejszym problemem jest też sprzedaż przez Internet. Ponad 30% przesyłek pocztowych zajętych przez organy celne w 2004 r. miało związek z Internetem. Ponieważ sprawy takie dotyczą małych ilości towarów, coraz większe znaczenie ma korzystanie z prostych i tanich procedur niszczenia, na które obecnie zezwala art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1383/2003.

3. ZALECENIA - PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ SKUTECZNEGO REAGOWANIA ORGANÓW CELNYCH NA PODRABIANIE I PIRACTWO

Organy celne odgrywają podstawową rolę w zwalczaniu międzynarodowego obrotu towarami podrobionymi i pirackimi, na co wskazuje fakt, że organy te dokonują ok. 70% wszystkich zajęć takich towarów mających miejsce w skali globalnej. Ponadto urzędy celne to jedyny rodzaj organów odpowiedzialnych za egzekwowanie prawa, które obarczone zostały konkretną misją w ramach Porozumienia Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (Porozumienia w sprawie TRIPS).

Mimo to nie ulega wątpliwości, że organy celne mogą w tej sprawie uczynić jeszcze więcej. Zapanowanie nad opisywanym problemem wymaga podejścia bardziej dalekosiężnego i wszechstronnego. W szczególności konieczne jest poszukiwanie rozwiązań poza samymi zajęciami celnymi i poświęcenie uwagi także dochodzeniom zmierzającym do przerwania produkcji, dystrybucji i sprzedaży artykułów podrobionych. Poprawić trzeba także współpracę z innymi podmiotami. Niniejszy komunikat skupia się przede wszystkim na współpracy operacyjnej, szczególnie z władzami celnymi i gospodarczymi w krajach trzecich;

jednak nie można zapominać także o potrzebie bliskiej współpracy między organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie prawa.

Ważne jest by wypracowane w tym zakresie wszechstronne podejście opierało się na środkach praktycznych, możliwych do wyegzekwowania. Środowiska przedsiębiorców wykazały gotowość poparcia takich konkretnych inicjatyw władz celnych.

Uważa się za niezbędne działania w trzech kluczowych obszarach: ściślejszej ochrony na szczeblu Wspólnoty, poprawy partnerstwa między organami celnymi a przedsiębiorcami oraz zacieśnienia współpracy międzynarodowej⁸. Niniejsza sekcja poświęcona jest analizie tych trzech obszarów; zawiera też szereg zaleceń. W razie zatwierdzenia ich na szczeblu politycznych, zalecenia te mogłyby złożyć się na **plan działania**, którego realizacja i wpływ na sytuację podlegałyby kontroli i ocenie Komisji.

3.1 Ściślejsza ochrona na szczeblu Wspólnoty

Istnieje pilna potrzeba wzmocnienia ochrony przed produktami, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów w UE (takimi jak podrobione środki farmaceutyczne, części samochodowe, żywność itp.) lub co do których istnieje prawdopodobieństwo powiązania z zorganizowaną przestępczością (papierosy, alkohol, płyty DVD itp.).

W tym celu niezbędna jest przede wszystkim poprawa kontroli celnych towarów wwożonych; pierwszym krokiem w tej mierze musi być analiza adekwatności istniejących środków prawnych i operacyjnych oraz, tam gdzie to konieczne, zalecenie zmian.

3.1.1 Prawodawstwo

Organy celne działające na terenie Wspólnoty mają dużo szersze uprawnienia niż dokonywanie minimalnej kontroli przywozu, o którym mowa w Porozumieniu w sprawie TRIPS; organy te mogą zatrzymać towary podejrzane o podrobienie w czasie przywozu, wywozu, tranzytu lub przeładunku. W 2004 r. organy celne Wspólnoty przeprowadziły ok. 22 tys. interwencji, w efekcie których dokonano zajęcia towarów podrobionych i pirackich (w 2003 r. było to 10 tys. interwencji).

Na szczeblu wspólnotowym władze celne działają na rzecz zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej (PWI) od 1986 r., w oparciu o różne instrumenty prawne. Sytuacja w tym zakresie zmieniła się zasadniczo wraz z przyjęciem nowego wspólnotowego prawodawstwa celnego, tj. rozporządzenia Rady (WE) nr 1383/2003, które weszło w życie dnia 1 lipca 2004 r. Te nowe przepisy wprowadziły kontrole w sektorach wcześniej nimi nie objętych (np. praw do odmian roślin, nazw pochodzenia czy oznaczeń geograficznych), uprościły procedury, obniżyły koszty dla przedsiębiorców oraz dały Państwom Członkowskim możliwość niszczenia towarów podrobionych i pirackich w sposób możliwie najmniej zburokratyzowany.

Prawodawstwo celne UE w tym zakresie uważane jest obecnie za najskuteczniejsze na świecie (obecnie podobne przepisy przyjęły Chiny); opinia ta odzwierciedla fakt, że władze

⁸ Niektóre działania mogą być finansowane w ramach programu Cła 2007.

celne Państw Członkowskich zajmują znacząco więcej towarów podrobionych niż służby innych państw. Kontrole celne wszelkich przemieszczeń towarów, szczególnie w fazie przeładunku, chronią nie tylko samą UE, lecz także inne rejony świata, a szczególnie kraje najmniej rozwinięte, które często stają się celem oszustów (tak jest np. w przypadku zajęć podrobionych leków, prezerwatyw i części samochodowych wysyłanych do Afryki i zatrzymanych na granicach UE).

Uzupełnieniem ochrony PWI dla towarów w obrocie międzynarodowym będą podobne wspólnotowe instrumenty ochrony, dotyczące produktów podrobionych i pirackich wytworzonych i pozostających w obrębie wspólnoty. Będzie to możliwe po wdrożeniu do 2006 r. tzw. dyrektywy egzekucyjnej, przyjętej w 2004 r. W połączeniu ze środkami na rzecz poprawy egzekwowania praw własności intelektualnej i zwalczania przestępstw przeciwko nim, proponowanymi w obszarze prawa karnego, dyrektywa ta stworzy dość kompletny arsenał środków służących zwalczaniu opisywanych praktyk na terenie Wspólnoty.

PWI to sektor, w którym szybko następują zmiany. W związku z tym **twórcy prawa i przedsiębiorcy muszą współpracować ze sobą i dopilnować, by powstające prawo odpowiadało obecnym i przyszłym wymogom** oraz by można je szybko dostosowywać w razie wystąpienia nowych problemów.

W tym kontekście środowiska przedsiębiorców wskazują nadal na dwa aspekty budzące ich szczególną troskę. Po pierwsze, przedsiębiorcy pragną, by Państwa Członkowskie szybko wprowadziły uproszczone procedury niszczenia, które teraz dopuszcza prawo wspólnotowe; pozwoliłoby to obniżyć koszty zarówno po stronie przedsiębiorców, jak i administracji publicznej. Druga sprawa dotyczy istniejących możliwości przywozu przez podróżujących małych ilości artykułów potencjalnie podrobionych na użytek własny. Strona przedsiębiorców akceptuje fakt, że służby celne nie są w stanie zająć się każdym takim indywidualnym przypadkiem; uważają jednak, że obecne przepisy wysyłają w tej sprawie niewłaściwy sygnał, jako że zdają się pobłażliwie traktować takie praktyki. Kolejna budząca troskę sprawa, o charakterze prawnym, dotyczy podziału kosztów. Środowisko biznesu uważa, że ciężar finansowy powinien spoczywać w większym stopniu na naruszającym prawo niż na posiadaczu prawa.

Kierunki działania:

Rozpatrzenia wymagają dwa zasadnicze zagadnienia: przesyłki o niskiej wartości oraz uproszczone procedury niszczenia.

Należy stworzyć grupę roboczą zrzeszającą przedstawicieli służb celnych i przedsiębiorców, która zajęłaby się analizą możliwych praktycznych usprawnień w tych sprawach.

W oparciu o wyniki obrad tej grupy Komisja przedstawiłaby wnioski w sprawie potrzebnych nowelizacji prawa oraz inne wnioski praktyczne zmierzające do poprawy sytuacji.

Termin posiedzeń grupy: koniec 2005 r.

Termin sprawozdania: czerwiec 2006 r.

3.1.2 *Poprawa wyników operacyjnych*

Jeszcze ważniejsza od nowelizacji prawa jest **potrzeba stałego zapewnienia zdolności operacyjnej na odpowiednio wysokim poziomie**.

Służby celne mają do wypełnienia podwójną rolę: ułatwiania wymiany międzynarodowej a jednocześnie stosowania kontroli w celu zatrzymania przewozów nielegalnych. Sprostanie tej roli wymaga dalszego doskonalenia systemu kontroli poprzez zastosowanie nowych narzędzi i technik.

W ostatnich latach podjęto wiele inicjatyw operacyjnych, które dały dobre wyniki, tj. doprowadziły do większej liczby zajęć towarów podrobionych przez organy celne.

Pożądaną inicjatywą służącą bliższej współpracy jest organizowanie seminariów operacyjnych, w których uczestniczą przedstawiciele organów celnych i przedsiębiorców, wspólnie analizując najnowsze zmiany oraz wymieniając się informacjami w sprawie egzekwowania istniejących przepisów. Podobnie ważnym krokiem w stronę ścisłej współpracy w egzekwowaniu prawa jest wymiana funkcjonariuszy operacyjnych między Państwami Członkowskimi oraz wspólne operacje.

Działania te należy rozwijać i włączyć je do **nowego planu kontroli operacyjnych**, opartego o wypracowane we Wspólnocie podejście do zarządzania ryzykiem oraz z wykorzystaniem fachowej wiedzy, którą dysponują Państwa Członkowskie, w celu upowszechniania najlepszych praktyk zarówno w obrębie Wspólnoty, jak i poza nią.

Kluczowym problemem w tej sprawie jest to, w jaki sposób przejść od sytuacji obecnej – w której rośnie liczba zajęć celnych, lecz nie czyni się wystarczająco wiele by śledzić i niszczyć źródła produkcji i sieci dystrybucji – do sytuacji, w której uderza się właśnie w źródła problemu.

Kierunki działania:

1. Szersze wykorzystanie zarządzania ryzykiem

Dzięki ostatniej nowelizacji Wspólnotowego Kodeksu Celnego⁹, w której większy niż dotąd nacisk położono na wspólnotowe mechanizmy zarządzania ryzykiem, sektor towarów podrobionych stał się dobrym kandydatem do pilotażowej realizacji podejścia wspólnotowego w tym zakresie. Pierwszym działaniem do realizacji jest ukończenie przygotowań **przewodnika zarządzania ryzykiem w dziedzinie zwalczania obrotu towarami podrobionymi**.

Przewodnik ten należy stosować w praktyce. Osiągnąć to można poprzez rozesłanie przewodnika do ośrodków zarządzania ryzykiem oraz poprzez wymianę doświadczeń w zakresie ryzyka w ramach zamkniętych grup użytkowników, w których uczestniczyliby eksperci z dziedziny towarów podrobionych. Umożliwiłoby to wymianę informacji dotyczących ryzyka między ekspertami w czasie realnym, za pośrednictwem nowego wspólnotowego systemu zarządzania ryzykiem¹⁰.

⁹ Rozporządzenie (WE) nr 648/2005, Dz. U. L 117 z 4.5.2005, str. 13.

¹⁰ Finansowanym w ramach programu Cła 2007.

Termin opracowania Przewodnika zarządzania ryzykiem: styczeń 2006 r.

Termin utworzenia Zamkniętych Grup Użytkowników ds. Wymiany Informacji o Ryzyku: styczeń 2006 r.

2. Stworzenie Grupy Zadaniowej zrzeszającej ekspertów celnych z Państw Członkowskich w celu udoskonalenia kontroli obrotu towarami podrobionymi

Ta Grupa Zadaniowa¹⁰ złożona byłaby z ekspertów celnych z Państw Członkowskich zajmujących się zwalczaniem obrotu towarami podrobionymi, współpracujących z ekspertami z innych Państw Członkowskich, zwłaszcza przez śledzenie rozwoju sytuacji oraz udzielanie doraźnej pomocy, poprzez wymianę fachowej wiedzy praktycznej. W uzasadnionych przypadkach w pracach grupy mogliby uczestniczyć przedstawiciele przedsiębiorców.

Termin pierwszych działań: październik 2005 r.

3. Wspólne kontrole operacyjne

W razie potrzeby należy przeprowadzić wspólne ukierunkowane operacje celne lub operacje regionalne poświęcone towarom podrobionym, koordynowane i wspierane przez Komisję. Operacje takie polegałyby na ukierunkowanych działaniach kontrolnych, ograniczonych w czasie i skupiających się na konkretnych zagadnieniach związanych z podrabianiem towarów (np. na obszarach lub grupach towarów wysokiego ryzyka).

W razie konieczności do uczestnictwa w takich wspólnych operacjach celnych należy zaprosić wybrane kraje trzecie, w przypadku których obowiązują porozumienia (lub protokoły) z UE o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

Termin: cały 2006 r.

4. Seminaria dla przedstawicieli organów celnych i przedsiębiorców

Organizowane wcześniej seminaria tego typu odniosły ogromny sukces. Dzięki lepiej ukierunkowanym kontrolom po każdym spotkaniu seminaryjnym rosła liczba zajęć celnych. Seminaria te przyczyniły się także do poprawy współpracy między różnymi organami krajowymi a innymi podmiotami. Tam gdzie to właściwe, należy je uzupełniać szkoleniami, analizami porównawczymi (*benchmarking*) oraz wymianami.

Data rozpoczęcia: w trakcie realizacji

5. Wykorzystanie laboratoriów celnych

Informacje na temat większości wykrywanych produktów niebezpiecznych są skąpe; w związku z tym należy zbadać możliwość korzystania z laboratoriów celnych lub innych laboratoriów powadzonych przez władze publiczne w celu kontroli produktów podrobionych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa. Mała grupa badawcza¹¹ złożona z ekspertów z Państw Członkowskich powinna przygotować sprawozdanie w sprawie korzyści płynących z takiego rozwiązania i jego wykonalności w praktyce (w tym jego kosztów).

¹¹ Finansowana w ramach programu Cła 2007.

Termin: cały 2006 r.

6. System Informacji Celnej

W walce z piractwem i podrabianiem towarów propagować należy maksymalne wykorzystanie Systemu Informacji Celnej (CIS) Unii Europejskiej, który umożliwia służbom celnym Państw Członkowskich wymianę, wyszukiwanie i rozpowszechnianie informacji na temat działalności przemytniczej oraz składanie wniosków o podjęcie konkretnych działań (ogłędziny, sprawozdawczość, nadzór niejawni lub kontrole ukierunkowane).

Poprawi to skuteczność kontroli, szczególnie w odniesieniu do odcinania sieci dystrybucji, ponieważ zatrzymanie podejrzanego przesyłki w jednym Państwie Członkowskim dać będzie gwarancje podjęcia konkretnych działań (ogłędzin, sprawozdawczości, nadzoru niejawnego lub kontroli kierunkowej) w innym Państwie Członkowskim w celu przeciwdziałania obrotowi tymi towarami. Może mieć to szczególne znaczenie w przypadku rosnącej wymiany handlowej prowadzonej za pośrednictwem Internetu.

W tym kontekście ważną rolę w zacieśnianiu współpracy między samymi Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a Komisją odgrywać będzie odwołanie się rozporządzenia Rady (WE) nr 515/97 z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi Państw Członkowskich i współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego.

Termin: cały 2006 r.

3.2 Poprawa partnerstwa między organami celnymi a przedsiębiorcami

Należy zwrócić uwagę na ważny fakt, że towary podrobione są traktowane inaczej niż towary objęte ogólnymi kontrolami celnymi. Organy celne nie dokonują zajęcia towarów bezpośrednio, zwykle natomiast zatrzymują je, aby umożliwić podmiotowi gospodarczemu podjęcie niezbędnych kroków we właściwej instytucji. W tym celu podmiot musi najpierw złożyć wniosek o podjęcie czynności celnych na przeznaczonym do tego formularzu. Udział podmiotów gospodarczych jest niezbędny, ponieważ tylko posiadacze praw dysponują fachową wiedzą techniczną umożliwiającą odróżnienie artykułów podrobionych – obecnie często bardzo wysokiej jakości – od produktu oryginalnego. Podmioty gospodarcze przejmują również na siebie odpowiedzialność w przypadku zatrzymania przesyłki bez właściwego uzasadnienia.

W związku z tym pełen udział podmiotów gospodarczych jest niezbędny dla zapewnienia skutecznego egzekwowania prawa celnego.

Organy kontrolne muszą zacieśnić kontakty z przedsiębiorcami, ci ostatni natomiast – w celu ochrony swoich praw – muszą udzielać wystarczających informacji. Podstawowym wysiłkiem, jaki poczynić muszą podmioty, jest złożenie wniosku o podjęcie określonych czynności celnych¹²; bez takiego wniosku organy celne mają niewielkie szanse oraz ograniczoną motywację skutecznej pomocy właścicielom praw.

¹² Procedura taka przewidziana jest w prawie wspólnotowym i daje organom celnym uprawnienia oraz informacje umożliwiające zatrzymanie towarów podejrzanych o podrobienie.

Zasadnicze znaczenie ma ponadto poprawa wczesnej wymiany informacji między przedsiębiorstwami a organami celnymi. Trzeba jednak przy tym dopilnować, by środki publiczne nie były wydrukowane na tworzenie zaawansowanych technicznie lub kosztownych systemów wymiany informacji, (które tak czy inaczej mogą nie być użyteczne dla funkcjonariuszy posterunków celnych), w przypadkach kiedy taniej i skuteczniej, szczególnie w odniesieniu do uaktualniania danych w takich systemach, jest w stanie to uczynić podmiot gospodarczy.

W tym kontekście możliwym praktycznym i oszczędnym rozwiązaniem mógłby być **elektroniczny system wymiany informacji PWI dla całej UE**, łączący istniejące obecnie narzędzie stosowane przez organy celne do wymiany informacji o ryzyku z możliwością dostępu tychże organów poprzez hiperłącza do określonych baz danych na temat własności intelektualnej (takich jak bazy danych Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego, OHIM). Pozwoliłoby to na oszczędność środków i lepszą kontrolę, jako że umożliwiłoby służbom celnym identyfikację właścicieli praw i skontaktowanie się z nimi w przypadku napotkania na posterunku granicznym na podejrzone towary.

Kierunki działania

1. Przedsiębiorstwa powinny przyjąć bardziej proaktywne podejście

Należy zachęcać przedsiębiorstwa, zwłaszcza z sektora MŚP, do składania wniosków o wszczęcie czynności celnych.

Niektóre firmy (np. Mercedes, LVMH, Panasonic, Gillette, Nike, Lacoste i BIC) opracowały na użytek służb celnych skrócone przewodniki. Należy zachęcać do upowszechniania takiego podejścia w ramach kontaktów między służbami celnymi i przedsiębiorcami poświęconych analizie nowych obszarów problemowych.

Data rozpoczęcia: w trakcie realizacji

2. Rozszerzanie partnerstwa między organami celnymi a przedsiębiorcami

Podpisywanie protokołów ustaleń z wiodącymi przedstawicielami branż, liniami lotniczymi, firmami spedycyjnymi, firmami kurierskimi itp. zachęciłoby do współpracy i poprawiłoby jakość kontroli dzięki lepszej wymianie informacji oraz szerszej świadomości zagrożeń wynikających z obrotu produktami podrobionymi.

Termin: cały 2006 r.

3. Poprawa kontaktów między organami celnymi a właścicielami praw

Identyfikacja właściciela praw w przypadku wykrycia przesyłki towarów podrobionych nie jest dla służb celnych zadaniem łatwym. Częścią tego problemu są trudności napotymane przez przedsiębiorstwa z sektora MŚP w składaniu wniosków o wszczęcie czynności celnych w 25 Państwach Członkowskich. System wymiany informacji PWI dla całej UE, łączący możliwości, jakie obecnie dają wspólnotowe systemy zarządzania ryzykiem, umożliwiające organom celnym wymianę informacji o ryzyku związanym z podrabianiem towarów, z możliwością dostępu tychże organów do spisów przedsiębiorstw, kluczowych produktów i danych kontaktowych za pośrednictwem Internetu zachęcałby służby celne do podejmowania odpowiednich czynności, a jednocześnie umożliwiłby podmiotom gospodarczym korzystanie z ochrony organów celnych.

Należy powołać grupę roboczą zrzeszającą przedstawicieli służb celnych i przedsiębiorców, która zajęłaby się wypracowaniem ogólnych ram takiego systemu.

Terminy: posiedzenia w drugiej połowie 2005 r. Uruchomienie podstawowego systemu do końca 2006 r.

4. System ekspresowej wymiany informacji pozyskanych od przedsiębiorstw

Należy stworzyć system, który umożliwiłby podmiotom gospodarczym wymianę informacji w sprawach wymagających bezpośredniej reakcji. Problem ten dotyczy szczególnie MŚP. Stworzenie centralnej **elektronicznej skrzynki pocztowej**, nadzorowanej przez specjalistę z zakresu zwalczania obrotu towarami podrzobionymi, umożliwiłoby sprawdzenie nadsyłanych wniosków oraz, w uzasadnionych przypadkach, przesyłanie ich za pośrednictwem Wspólnotowego Systemu Zarządzania Ryzykiem do specjalistów z tej dziedziny w Państwach Członkowskich oraz do większych portów/lotnisk/posterunków na granicach lądowych. System taki działałby w czasie realnym.

Termin: 2006 r..

5. Działania specjalne wobec wrażliwych sektorów przedsiębiorstw

Należy podjąć inicjatywy specjalne w odniesieniu do sektorów wiążących się z dużym zagrożeniem dla zdrowia publicznego (środki farmaceutyczne, zabawki itp.), lecz także wobec sektorów, z którymi wiążą się szczególnie dotkliwe straty podatkowe.

Data rozpoczęcia: w trakcie realizacji

6. Poprawa świadomości i działania informacyjne

Niezwykle ważna jest poprawa zarówno świadomości przedsiębiorców co do działań organów celnych, jak i świadomości ogółu obywateli co do zagrożeń dla zdrowia, miejsc pracy i życia społecznego. Można ją osiągnąć poprzez kampanie informacyjne na głównych przejściach granicznych (szczególnie na lotniskach międzynarodowych), kampanie objazdowe, wystawy organizowane w muzeach poświęconych pracy celników czy rozsyłanie informacji konsumentom itp.

Data rozpoczęcia: w trakcie realizacji

3.3. Zacieśnianie współpracy międzynarodowej

Poza wzmocnieniem kontroli UE wymierzonych w przywóz towarów podrzobionych, które zawsze służyć będą tylko zatrzymywaniu przesyłek i zwalczaniu poszczególnych sektorów działalności przestępczej, niezbędne jest także działanie u źródła problemu; oznaczać to powinno przynajmniej zatrzymanie wywozu towarów podrabianych oraz, tam gdzie to możliwe, likwidowanie ich produkcji. Wymaga to współpracy międzynarodowej.

O kontroli przywozu przez organy celne mówią co prawda minimalne standardy określone w Porozumieniu w sprawie TRIPS, dotyczące ochrony PWI, jednak z doświadczeń służb celnych Wspólnoty wynika potrzeba szerszych działań.

Po pierwsze, jednym z najlepszych sposobów **zatrzymania towarów zanim opuszczą one kraje, w którym je wyprodukowano** (w tym niedopuszczenia do korzystania przez handlarzy z rejonów bezpiecznych, takich jak UE, Japonia czy USA w celu ukrycia

prawdziwego pochodzenia towarów), jest wprowadzenie **szeroko zakrojonych kontroli wywozu i przeładunku**.

Po drugie, niezbędne jest także pełne wykorzystanie oraz rozszerzenie na rejony o znacznej produkcji Porozumień o Współpracy Celnej (lub protokołów do ogólniejszych porozumień międzynarodowych), które umożliwiają bliską współpracę z administracjami krajów partnerskich i dają właściwą podstawę prawną działaniom dwustronnym. Szczególnie ważne pod tym względem było podpisanie w kwietniu 2005 r. Porozumienia o Współpracy Celnej z Chinami (skąd pochodzi większość towarów podrobionych zajętych przez organy celne UE).

Kierunki działania

1. Udoskonalenie Porozumienia WTO w sprawie TRIPS

Wzrost liczby zajęć towarów podrobionych dokonywanych podczas przeładunku celnego wskazuje, że od pewnego czasu istnieje potrzeba rozważenia zmian w art. 51 Porozumienia w sprawie TRIPS¹³. Zmiany te obejmowałyby rozszerzenie obecnego obowiązku prowadzenia przez kraje kontroli celnych zmierzających do wykrycia towarów podrobionych w przypadku przywozu także na kontrole w przypadku wywozu, tranzytu i przeładunku¹⁴. W stosownym czasie należy rozważyć także rozszerzenie zakresu stosowania art. 51, tak by obejmował on naruszenia niektórych innych praw własności intelektualnej.

Termin: uzależniony od przebiegu negocjacji w WTO

2. Współpraca ze Światową Organizacją Celną (WCO), Europolem i Interpolem

Wiele z wniosków wyciągniętych na szczeblu Wspólnoty w sprawie zarządzania ryzykiem i posługiwania się danymi statystycznymi na temat zajęć celnych może być interesujące także w wymiarze globalnym. Ścisłą, aktywną współpracę z najbardziej zaangażowanymi w tę problematykę międzynarodowymi podmiotami zajmującymi się egzekwowaniem prawa, takimi jak WCO, Europol i Interpol, można wykorzystać zarówno po to, by zorientować się w tendencjach międzynarodowych, jak i po to, by udostępniać podejście praktyczne wypracowane w UE szerszemu odbiorcy. Szczególną korzyść mogłoby przynieść zainteresowanym stronom upowszechnianie fachowej wiedzy z dziedziny zarządzania ryzykiem w omawianym sektorze, jaką dysponuje UE.

Termin: 2005-2006 r.

¹³ Artykuł 51 Porozumienia w sprawie TRIPS, zatytułowany „Wstrzymanie wydania przez władze celne” mówi: „Członkowie zastosują, zgodnie z poniższymi postanowieniami, procedury dające możliwość posiadaczowi praw, który ma uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że może mieć miejsce import towarów oznaczonych podrobianym znakiem towarowym lub pirackich towarów naruszających prawa autorskie, złożenia pisemnego wniosku do odpowiednich organów administracyjnych lub sądowych o wstrzymanie przez władze celne wydania takich towarów do wolnego obrotu. Członkowie mogą umożliwić złożenie takiego wniosku w stosunku do towarów, z którymi związane są inne naruszenia praw własności intelektualnej, pod warunkiem zachowania zgodności z wymaganiami niniejszej Sekcji. Członkowie mogą także ustanowić odpowiednie procedury dotyczące wstrzymania wydania przez władze celne towarów naruszających takie prawa, a przeznaczonych na eksport ze swych terytoriów”.

¹⁴ Komisja przedłożyła tę sprawę Radzie TRIPS w czerwcu 2005 r., kiedy to przedstawiła także Komunikat w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej. W rozdziale tego Komunikatu mówiącym o oczekiwanych rezultatach stwierdza się, że „wśród kwestii, którym Rada TRIPS powinna poświęcić szczególną uwagę, powinna znaleźć się sprawa działań celnych oraz ich dostępności w przypadku wywozu i tranzytu” (ust. 26 komunikatu Komisji IP/C/W/448).

3. Uzgodnienia dwustronne

W celu zwalczania praktyki podrabiania towarów w kluczowych obszarach problemowych niezbędne jest udostępnianie narzędzi praktycznych wypracowanych w UE (przewodnika w sprawie zarządzania ryzykiem, danych statystycznych, analiz tendencji itp.) partnerom handlowym UE. Podstawę prawną dla takiej współpracy i wymiany informacji dają Porozumienia o Współpracy Celnej oraz Umowy o Partnerstwie i Współpracy, zawierające składnik wzajemnej pomocy.

Wśród przykładów takiej współpracy można wymienić szkolenia, wymianę funkcjonariuszy, wymianę doświadczeń oraz informacji w sprawie najnowszych tendencji.

Porozumienia o Współpracy Celnej powinny zostać przewidziane lub obecnie znajdują się w fazie negocjacji z takimi krajami lub organizacjami, jak Indie, Japonia, państwa członkowskie ASEAN¹⁵, Mercosur oraz Pakistan.

Ponadto Komisja dążyć będzie do włączenia do rozdziału dotyczącego PWI, stanowiącego część przyszłych ustaleń dwustronnych, zobowiązania stron do prowadzenia kontroli celnych nie tylko przywozu towarów naruszających niektóre prawa własności intelektualnej, lecz także ich wywozu, tranzytu i przeładunku.

Data rozpoczęcia: w trakcie realizacji

4. Działania szczególne dotyczące Chin

Wśród towarów podrobionych i pirackich zajętych w UE większość stanowią towary przywożone z Chin. Z uwagi na tempo rozwoju tego państwa, ich udział prawdopodobnie jeszcze wzrośnie. Chiny budzą zainteresowanie służb celnych także z innych względów (np. jako znane źródło wywozu prekursorów *ecstasy* do Europy, a także kraj pochodzenia niebezpiecznej żywności, fajerwerków itp.) Chiny przyjęły rygorystyczne przepisy celne służące zwalczaniu praktyki podrabiania towarów i obrotu nimi. Niezbędna będzie współpraca z tym krajem w celu propagowania handlu legalnego i jednocześnie powstrzymania szybko rozwijającego się obrotu towarami podrabianymi i pirackimi. Ramy prawne pogłębionej współpracy w tym zakresie stworzyło zawarte niedawno między UE a Chinami Porozumienie o Współpracy Celnej.

Poza wymianą funkcjonariuszy i wiedzy fachowej, ważnym praktycznym krokiem na drodze do ograniczenia międzynarodowego przepływu towarów podrobionych i pirackich byłoby uruchomienie odrębnego systemu informacyjnego, za pośrednictwem którego UE oraz Chiny mogłyby wymieniać informacje służące zahamowaniu nielegalnych obrotów oraz likwidacji produkcji. Gdyby taką koncepcję udało się zrealizować z powodzeniem, podejście to można by rozszerzyć na innych partnerów handlowych.

Termin: 2006 r.

5. Partnerzy międzynarodowi ważniejszych przedsięwzięć

Wspólna deklaracja przyjęta po ostatnim szczycie UE-Stany Zjednoczone wskazuje na jasną wolę współpracy obu partnerów w zwalczaniu praktyk podrabiania towarów i piractwa. Realizacja tego zamiaru w praktyce wymaga dalszej poprawy wymiany fachowej wiedzy celnej oraz informacji w ramach istniejącego Porozumienia o Współpracy Celnej między UE a Stanami Zjednoczonymi. Pożądane byłoby także sprawdzenie, gdzie jeszcze istnieje możliwość połączenia sił UE z innymi partnerami.

¹⁵ Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej

Termin: 2005-2006 r.

6. Delegowanie funkcjonariuszy celnych do głównych rejonów pochodzenia

Natężenie zjawiska podrabiania towarów oraz konieczność likwidacji ich produkcji u źródła powodują, że coraz bardziej efektywną z punktu widzenia kosztów i korzyści inwestycją jest delegowanie specjalistów w zakresie zwalczania takiej produkcji do kluczowych rejonów świata, np. w rejon azjatycki. Dodatkowe wyniki dawałby w tych przypadkach bezpośredni kontakt między pracownikami służb celnych, prowadzący do wspólnych doświadczeń i wzajemnego zrozumienia. Aspekt ten powinien zostać poddany analizie przez Komisję i Państwa Członkowskie.

Termin: 2006 r. i dalsze lata.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Gwałtowny wzrost liczby zajęć celnych w UE wskazuje, że podrabianie towarów jest zjawiskiem niebezpiecznym o narastającej intensywności. Zwalczanie go wymaga wsparcia politycznego i konkretnych działań na rzecz ochrony UE i jej obywateli przed nieuczciwymi praktykami handlowymi i przed produktami niebezpiecznymi.

W miarę wzrostu obrotów omawianymi towarami, zwłaszcza pochodzącymi z rejonu azjatyckiego – gdzie szczególnie znaczący jest wzrost ich produkcji w Chinach – UE stoi przed niebezpieczeństwem zalewu towarów podrobionych bardzo wysokiej jakości. Obrót takimi towarami przynosi niezwykle wysokie zyski a jednocześnie wiąże się ze stosunkowo niskim ryzykiem, co powoduje jego szczególną atrakcyjność dla organizacji przestępczych a nawet terrorystycznych. Jeżeli UE nie podejmie w tej sprawie zdecydowanych, szybkich i właściwych działań, wkrótce może być za późno, aby skutecznie zmierzyć się z opisywanym zjawiskiem, będącym zagrożeniem dla miejsc pracy, zdrowia i bezpieczeństwa w UE.

Szybka realizacja pakietu zaleceń przedstawionych w sekcji 3 niniejszego komunikatu zasadniczo poprawiłaby skuteczność kontroli skierowanych przeciwko towarom podrobionym, prowadzoną przez organy celne Wspólnoty oraz połączonych wysiłków międzynarodowych na rzecz zwalczania tego globalnego zagrożenia.

Z uwagi na pilny charakter opisywanego problemu oraz jego rosnące natężenie, w komunikacie niniejszym skupiono się na głównych obszarach wymagających bezzwłocznych działań. Jednak w uzasadnionych przypadkach należy podjąć także dalsze działania (w tym udostępnianie informacji w sprawie czynności celnych wszystkim wnioskodawcom występującym o wspólnotowy znak towarowy, ewentualne wykorzystanie fachowej wiedzy celnej przy wewnątrzspółnotowych kontrolach weryfikacyjnych czy lepsza współpraca z Urzędem Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego – OHIM).

Proponowany Plan działania jest realistyczny; pod warunkiem uzyskania niezbędnego wsparcia politycznego, większość z zalecanych w jego ramach działań można zrealizować w niedalekiej przyszłości.

* * *

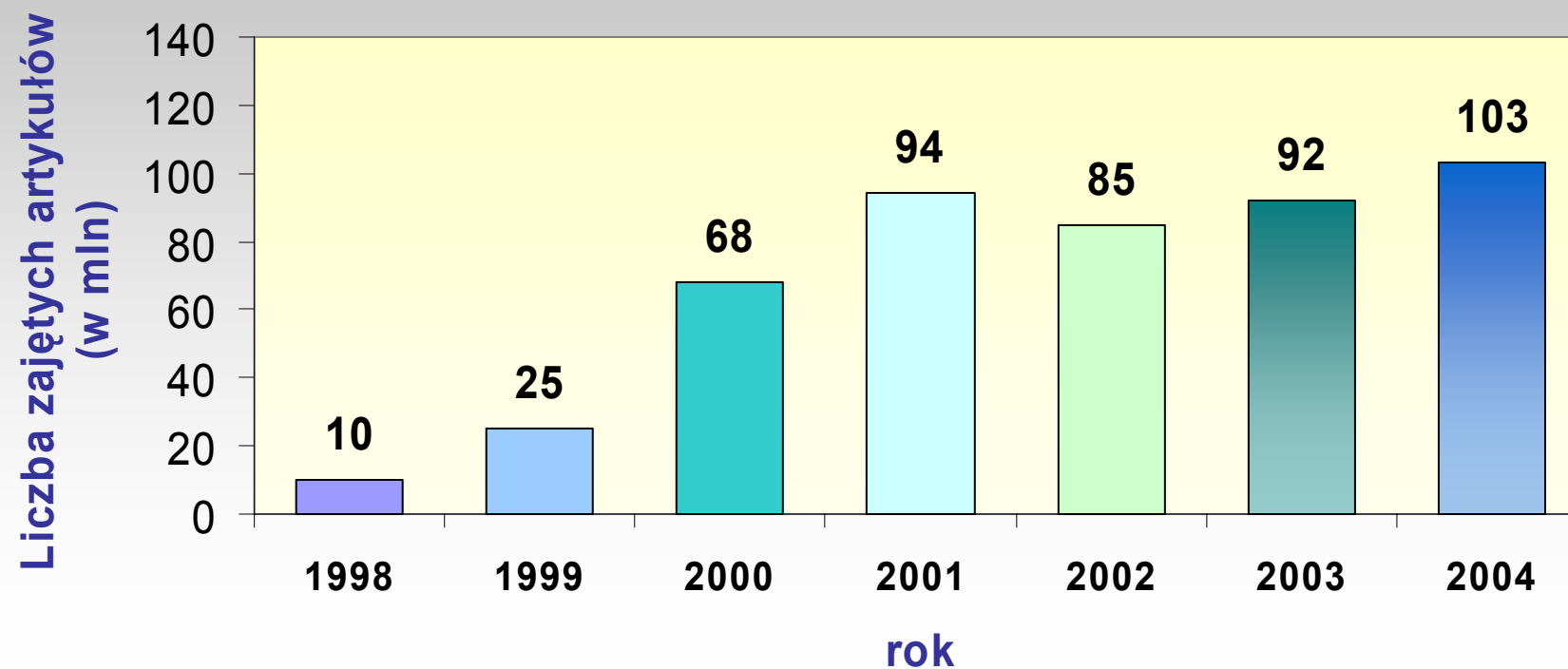
ZAŁĄCZNIK

Produkty podrobione zajęte przez organy celne

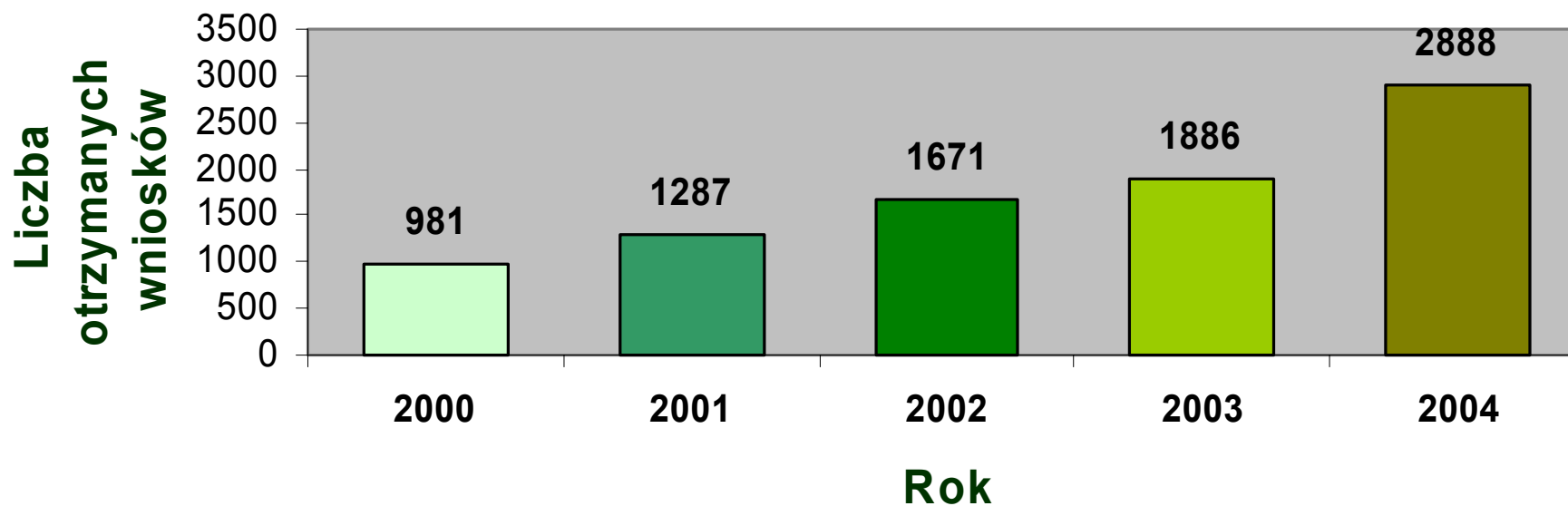
- Podział wg liczby zarejestrowanych spraw oraz wg typów zajętych artykułów (UE 2004 r.)
- Liczba artykułów zajętych w okresie 1998-2004
- Liczba otrzymanych przez organy celne wniosków o wszczęcie czynności celnych (2000-2004)
- Procentowy udział artykułów zajętych w 2003 r. z podziałem na kraje pochodzenia
- Procentowy udział spraw celnych w 2003 r. z podziałem na kraje pochodzenia

UE – 2004 r. Podział wg liczby zarejestrowanych spraw oraz wg typów zajętych artykułów					
Typ produktu	Liczba zarejestrowanych spraw celnych	%	Liczba zajętych artykułów	%	Porównanie liczby artykułów 2003-2004
Żywność, napoje alkoholowe i inne napoje	52	0,5	4,5 mln	4	+ 196%
Perfumy i kosmetyki	214	1	1 mln	1	- 22%
Odzież i akcesoria	13 958	62	8 mln	8	+ 102%
a) Odzież sportowa	3 906	17	1 mln	1	+ 140%
b) Odzież inna (odzież gotowa, ...)	4 704	21	2 mln	2	+ 26%
c) Akcesoria odzieżowe (torebki, okulary	5 348	24	5 mln	5	+ 146%
Sprzęt elektryczny	848	4	4 mln	4	+ 712%
Sprzęt komputerowy (komputery, monitory...)	125	1	1 mln	1	+ 900%
Płyty CD (audio, gry, oprogramowanie, DVD itp.)	2 781	12,5	18 mln	18	- 57%
Zegarki i biżuteria	2 230	10	0,5 mln	1	- 20%
Zabawki i gry	516	2	18 mln	17	+ 46%
Inne towary	1 347	6	10 mln	6	+ 58%
Papierosy	313	1	38 mln	40	+ 14%
ŁĄCZNIE UE	22 384	100	103 mln	100	+ 12%

Liczba artykułów zajętych w okresie 1998-2004

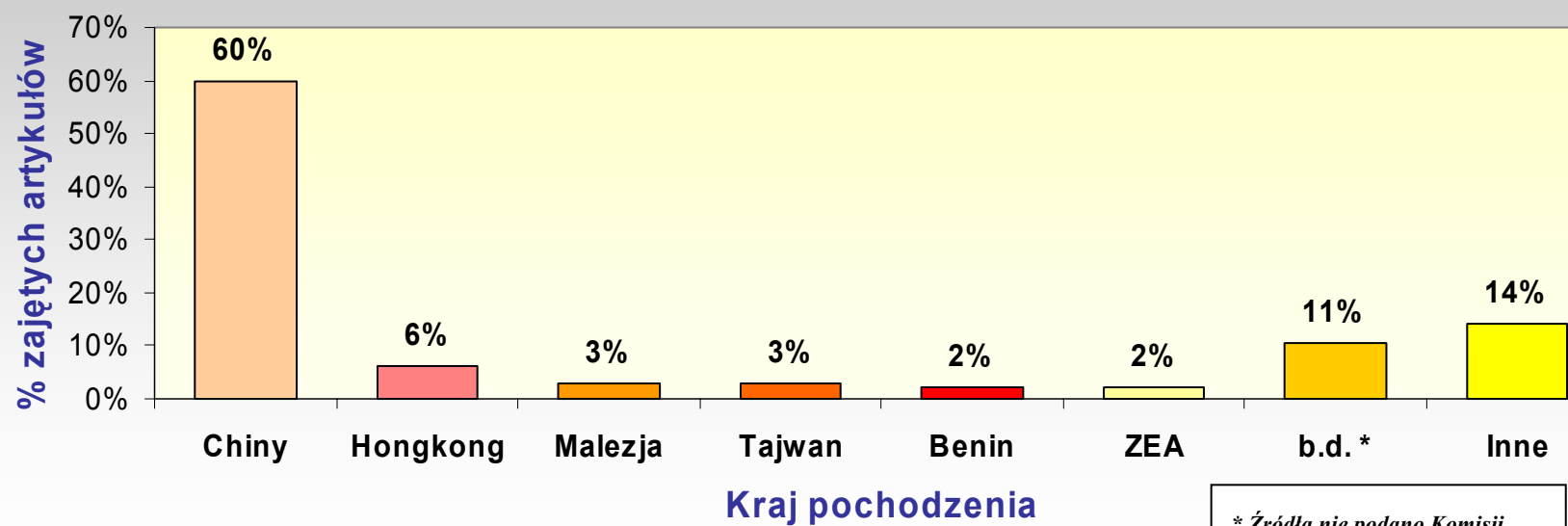


Liczba wniosków o wszczęcie czynności celnych otrzymanych przez organy celne (2000-2004)



UWAGA: Składając wniosek o wszczęcie czynności właściciel praw tym samym zwraca się do organów celnych o kontrolę wszelkich towarów podejrzanych o naruszenie ich praw własności intelektualnej.

Odsetek artykułów zajętych w 2003 r. z podziałem na kraje pochodzenia



* Źródła nie podano Komisji

Procentowy udział spraw celnych w 2003 r. z podziałem na kraje pochodzenia

